

**Polityka Ochrony Dzieci
w
Caritas Diecezji Kieleckiej**

Standardy Ochrony Małoletnich

Podstawa prawna

Akty państwowe:

- ▶ - Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie Ustawy – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz.1606)
- ▶ - Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304),
- ▶ - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535)

Akty kościelne:

- ▶ - Wytyczne Papieskiej komisji ds. Ochrony Małoletnich *Universal Guidelines Framework* z 2024 r.
- ▶ - Motu proprio *Vos estis mundi* z dn. 09.05.2019

Preambuła

Wsparcie rodziny i dziecka należy do najważniejszych zadań statutowych Caritas Kieleckiej wynikających z realizacji przykazania miłości bliźniego, bez względu na jego przekonania, wyznanie, narodowość i płeć. Pomoc dzieciom w strukturach Caritas prowadzona jest przez placówki opiekuńcze i oświatowe, placówki wsparcia dziennego, organizację wypoczynku letniego i zimowego. Placówki ochrony zdrowia obejmują pomocą medyczną dzieci w różnym zakresie w zależności od sytuacji zdrowotnej. Prowadzimy działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z uboższych rodzin. W sytuacjach trudnych i losowych wsparciem obejmujemy rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Wspieramy najmłodszych także poprzez działania profilaktyczne, organizujemy festyny i imprezy mające na celu ich rozwój i integrację. Ważnym obszarem zaangażowania małoletnich jest wolontariat, poprzez który staramy się młode pokolenie wychowywać w duchu wrażliwości na potrzeby innych osób, zwłaszcza potrzebujących. Główną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników i wolontariuszy Caritas Diecezji Kieleckiej jest działanie dla dobra dziecka, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej i indywidualnych potrzeb. Pracownik, wolontariusz i inne osoby współpracujące z Caritas realizując te cele, działają z najwyższą starannością w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Caritas oraz swoich kompetencji.

Obszary wsparcia dzieci w Caritas Diecezji Kieleckiej

- ▶ placówki wsparcia dziennego (światlice, ognisko wychowawcze), placówki oświatowe (przedszkola, punkty wychowania przedszkolnego), placówki opiekuńczo – wychowawcze (żłobek)
- ▶ wypoczynek dzieci i młodzieży (kolonie, półkolonie), wolontariat (Szkolne Koła Caritas, wolontariat w placówkach dla dzieci)
- ▶ placówki ochrony zdrowia (przychodnie, hospicjum dziecięce, fizjoterapia)
- ▶ Centrum Interwencji Kryzysowej i Schronisko dla Kobiet, Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom
- ▶ świadczenie porad psychologicznych, okazjonalne i doraźne działania podejmowane z udziałem dzieci (pikniki, festyny, szkolenia), pomoc systematyczna i doraźna (program „Skrzydła”, pomoc materialna)

Objaśnienie terminów

- ▶ **Personel** Caritas Diecezji Kieleckiej stanowią osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę i osoby świadczące usługi w oparciu o umowy cywilnoprawne.
- ▶ **Wolontariuszem** jest osoba, która wykonuje świadczenia wolontaryjne na podstawie porozumienia pisemnego lub ustnego.
- ▶ **Dzieckiem** jest każda osoba małoletnia - do ukończenia 18. roku życia.
- ▶ **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
- ▶ **Zgoda rodzica** dziecka/opiekuna prawnego oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

Objaśnienie terminów

- ▶ Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym personel, wolontariuszy Caritas, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym poprzez jego zaniedbywanie.
- ▶ **Koordinator Polityki Ochrony Dzieci** (Koordinator) to osoba odpowiedzialna za zachowanie standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, wyznaczona przez Dyrektora CDK, sprawująca nadzór nad ich realizacją.
- ▶ **Zespół ds. Prewencji i Interwencji** to osoby wyznaczone przez Dyrektora, działające pod przewodnictwem Koordynatora, odpowiedzialne za wdrażanie niniejszych standardów i podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku krzywdzenia dziecka.
- ▶ **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację osoby fizycznej.

BEZPIECZNE ZATRUDNIENIE

- ▶ **CDK dba, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi, były dla nich bezpieczne oraz podzielały wartości wynikające z polityki ochrony małoletnich.**
- ▶ **Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi CDK uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym. Wydruk z Rejestru będzie przechowywany w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.**

BEZPIECZNE ZATRUDNIENIE

- ▶ **Kandydat/kandydatka przedkłada informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.**
- ▶ **Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, winna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Kandydat/kandydatka przedkłada oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.**

BEZPIECZNE ZATRUDNIENIE

Weryfikacja oraz szkolenia pracowników i wolontariuszy

- ▶ **Personel i wolontariusze mający porozumienie pisemne zatrudnieni przed wprowadzeniem obowiązywania niniejszych standardów zostaną sprawdzeni w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym i złożą oświadczenie o niekaralności.**
- ▶ **Wszyscy pracownicy i wolontariusze mający kontakt z dziećmi otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w CDK . Każda osoba pracująca z dziećmi składa oświadczenie o zapoznaniu się z POD i zobowiązaniu do jej przestrzegania.**
- ▶ **Uczestnik szkolenia otrzymuje zaświadczenie o udziale w szkoleniu, zaś pracodawca prowadzi rejestr osób, które odbyły stosowne szkolenia. Pracownicy i wolontariusze długoterminowi uczestniczą w szkoleniu co dwa lata.**

BEZPIECZNE ZATRUDNIENIE

Podmioty i osoby zewnętrzne mające styczność z dziećmi

W przypadku angażowania podmiotów zewnętrznych lub osób indywidualnych niebędących pracownikami lub wolontariuszami Caritas:

- ▶ **Dany podmiot jest zobowiązany przedstawić dokumenty potwierdzające stosowanie standardów ochrony małoletnich, zwłaszcza weryfikacji osób delegowanych do współpracy z CDK.**
- ▶ **Osoby indywidualne przedstawiają zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności oraz dane z Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym.**
- ▶ **Obowiązek ten nie dotyczy służb publicznych (prokuratura, policja, pomoc społeczna itp.) oraz rodziców i prawnych opiekunów dzieci, jeśli nie pełnią innych zadań niż wynika to z opieki nad swoimi dziećmi.**

KODEKS ZACHOWAŃ Relacja dorosły – dziecko

- **Jakiegokolwiek działanie wobec małoletniego powodujące jego krzywdę jest niedopuszczalne.**
 - **Zachowania niedozwolone obejmują przemoc fizyczną i psychiczną, używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.**
 - **Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej ze stosunku zależności, bezradności innej osoby lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).**
 - **Nie jest dozwolone proponowanie małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.**
-

KODEKS ZACHOWAŃ Relacja dorosły – dziecko

- **Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych w jakiegokolwiek formie.**
- **Nie jest wskazane nawiązywania kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych oraz utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do placówki za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji.**

KODEKS ZACHOWAŃ

Sytuacje, w których fizyczny kontakt może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu:

- ▶ jest odpowiedzią na potrzeby psychofizyczne małego w danym momencie, uwzględnia wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.
- ▶ w sytuacjach wymagających czynności medycznych, pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małego, szczególnie obciążonego niepełnosprawnościami: zwłaszcza pomaganie w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety, zakładaniu i zdejmowaniu ortez, protez, aparatów medycznych - należy wtedy ograniczyć kontakt do wykonania niezbędnych czynności.
- ▶ należy kierować się zawsze profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcje dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małego lub osoby trzecie.

KODEKS ZACHOWAŃ Relacja dorosły – dziecko

Zasady komunikacji personelu placówki z małoletnimi

- ▶ Należy udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji oraz stopnia i rodzaju jego niepełnosprawności.
- ▶ Bezpośredni kontakt z małoletnim oparty ma być na poszanowaniu intymności.
- ▶ Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
- ▶ Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa jego lub innych małoletnich.
- ▶ Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami/ prawnymi opiekunami są kanały służbowe (media społecznościowe, telefon, email). Z kanałów tych należy korzystać w sposób transparentny.

KODEKS ZACHOWAŃ Relacja dziecko – dziecko

- **Unikaj wszelkich działań, które mogą spowodować krzywdę drugiej osoby**
- **Pamiętaj, każdej osobie należy się szacunek i dobre imię, traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie**
- **Bądź tolerancyjny – respektuj odmienny wygląd i poglądy innych osób**
- **Nie zmuszaj nikogo do realizacji Twoich pomysłów**
- **Słuchaj innych, gdy mówią do Ciebie, zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji**
- **Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób, Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody**
- **Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz**

KODEKS ZACHOWAŃ Relacja dziecko – dziecko

- **Nie rób zdjęć, nie nagrywaj innych osób i nie upowszechniaj tych materiałów bez ich zgody**
 - **Nie stosuj przemocy fizycznej w żadnej formie (popychanie, szturchanie, ściskanie)**
 - **Szanuj przestrzeń intymną, nie dotykaj innych w sposób przez nich nie akceptowalny**
 - **Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie obrażaj innych**
 - **Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych, nie przezywaj, Nie rób żartów, które mogą innych boleć. W razie kłótni postaraj się wyciszyć, uspokoić, załagodzić sytuację, wysłuchać drugiej osoby**
 - **Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda**
 - **Powiadom dorosłych, gdy widzisz, że ktoś został skrzywdzony**
-

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU DZIECKA

- Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego tzw. RODO.
 - Osoby pracujące z małoletnimi są uprawnione do przetwarzania danych osobowych i ich udostępniania jedynie w zakresie wykonywanych obowiązków za zgodą prawnych opiekunów dziecka.
 - Osoby pracujące z małoletnimi mają obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych dziecka, uzyskanych w związku z wykonywaną pracą oraz zachowania tajemnicy sposobów zabezpieczania danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
 - Dane osobowe małoletnich są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
-

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU DZIECKA

- **Osoby pracujące z małoletnimi uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę jego wizerunku.**
- **Osobom pracującym z małoletnimi nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka bez zgody prawnego opiekuna małoletniego.**
- **Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego do celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim.**
Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku dla celów służbowych na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.

BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

- Placówka CDK, zapewniając dzieciom dostęp do internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności przez zainstalowanie i aktualizowanie oprogramowania zabezpieczającego
 - Na terenie placówki CDK dostęp dziecka do urządzeń elektronicznych, w szczególności z połączeniem do internetu, możliwy jest wyłącznie podczas zajęć za zgodą i pod nadzorem pracownika
 - W przypadku dostępu dziecka do internetu pracownik placówki czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci
-

BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

- **Personel placówki ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu. W miarę możliwości powinno przeprowadzić się z dziećmi cykliczne zajęcia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu**
- **Osoba odpowiedzialna za internet w CDK zapewnia, aby sieć internetowa placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie**
- **W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują: zgłaszając problem Dyrektorowi i rodzicom; jeżeli zachodzi pilna potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny)**

BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:

- a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego
- b) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i dzieci
- c) edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną
- d) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci
- e) włączenie rodziców w działania na rzecz zapobiegania cyberprzemocy
- f) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienia niebezpiecznych treści

BEZPIECZEŃSTWO W SIECI

- szacunek w kontaktach wirtualnych

- **Szanuj innych w sieci – po drugiej stronie ekranu też jest człowiek**
- **Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Uważaj co piszesz i publikujesz, w internecie nic nie ginie. Łatwo wywołać lawinę wzajemnych niechęci, która prowadzi do przemocy**
- **Nie udostępniaj prywatnych kontaktów innych osób bez ich zgody**
- **Dbaj w sieci o swój wizerunek oraz innych osób, nie publikuj danych wrażliwych, powierzonych ci informacji, zdjęć i filmów ośmieszających innych**
- **Chroń intymność innych, nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć, które by ją naruszały**

BEZPIECZEŃSTWO W SIECI - szacunek w kontaktach wirtualnych

- **Sprzeciwiaj się hejtowi i sam nie publikuj treści obrażających innych**
- **Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu prywatnych niechęci**
- **Nie podszywaj się pod inne osoby – to kradzież tożsamości i przestępstwo**
- **Pamiętaj, że Twoje działania nie są anonimowe i również w cyberprzestrzeni ośmieszanie, pomówienia, agresja, nawoływanie do nienawiści są karalne**
- **Gdy zauważysz w sieci hejt, cyberprzemoc, pornografię i inne niebezpieczne treści – zgłoś odpowiednim osobom np. rodzicom, wychowawcom**

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA OSOBY MAŁOLETNEJ

Z przebiegu każdej interwencji dotyczącej krzywdzenia dziecka przez kogokolwiek sporządza się notatkę służbową w formie karty interwencji, którą załącza się do akt osobowych dziecka. Interwencję wpisuje się też do rejestru, który przechowywany jest w dokumentacji CDK.

Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez personel lub wolontariusza CDK

- **Osoba, która zauważyła, że jakiegokolwiek dziecko jest krzywdzone przez personel lub wolontariusza jest zobowiązana niezwłocznie powiadomić o tym Koordynatora POD lub Dyrektora Caritas.**
- **Jeżeli wystąpiło uszkodzenie ciała, należy niezwłocznie udzielić pomocy i poinformować służby medyczne (lekarza, pielęgniarkę, pogotowie).**
- **Zespół ds. Prewencji i Interwencji pod przewodnictwem Koordynatora rozpoznaje sytuację, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z dzieckiem i ewentualnymi świadkami zdarzenia. Z rozmowy sporządzona zostaje notatka służbowa.**
- **Koordynator bądź członek Zespołu informuje rodziców/prawnych opiekunów pokrzywdzonego dziecka o zaistniałej sytuacji i podjętych działaniach.**

Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez personel lub wolontariusza CDK

- **Dyrektor Caritas lub osoba przez niego upoważniona prowadzi rozmowę z pracownikiem lub wolontariuszem podejrzanym o krzywdzenie dziecka. Z rozmowy sporządzona zostaje notatka zawierająca listę osób uczestniczących, przebieg rozmowy, wnioski i postanowienia.**
- **Jeżeli zachowanie pracownika lub wolontariusza nie jest czynem zabronionym Koordynator POD lub Dyrektor Caritas może odstąpić od zgłaszania sprawy odpowiednim organom dając pracownikowi możliwość wyjaśnienia i poprawy swojego zachowania. Incydent ten zostaje odnotowany w dokumentacji osobowej pracownika. Dyrektor może w takim wypadku ukarać pracownika karą porządkową lub dyscyplinarną.**
- **W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa Dyrektor Caritas na czas wyjaśnienia sprawy odsuwa pracownika/ wolontariusza od kontaktu z dziećmi celem uniemożliwienia ewentualnej dalszej krzywdy dziecka.**

Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez personel lub wolontariusza CDK

- Podejrzenie popełnienia przestępstwa Koordynator POD lub Dyrektor Caritas zgłasza na policję lub do prokuratury**
- W przypadku osoby duchownej, która będąc pracownikiem Caritas Diecezji Kieleckiej krzywdzi dziecko, fakt ten należy zgłosić do diecezjalnego Delegata ds. Ochrony Małoletnich**
- Osobie doznającej krzywdzenia powinna być jak najszybciej udzielona pomoc psychologiczna, duchowa, prawna w ścisłej współpracy z opiekunami prawnymi**
- Osoby pokrzywdzone oraz ich opiekunowie prawni, mają prawo do informacji o środkach zapobiegawczych, jakie zostały podjęte w stosunku do osoby oskarżanej o nadużycia**

Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez personel lub wolontariusza CDK

- Oskarżony do momentu udowodnienia mu winy korzysta z prawa domniemania niewinności. W żadnym wypadku nie może być pozbawiony prawa do obrony
- Oskarżonemu należy również ułatwić uzyskanie pomocy psychologicznej i prawnej. Gdyby podejrzenia nie były potwierdzone, powinno się uczynić wszystko, aby zostało przywrócone jego dobre imię, które ucierpiało na skutek bezpodstawnego oskarżenia

Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska domowego lub inną osobę niepowiązaną z CDK

- W przypadku uzyskania przez pracownika Caritas podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone przez osobę ze środowiska domowego, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania informacji Dyrektorowi Caritas lub Zespołowi ds. Prewencji i Interwencji.
- Jeżeli wystąpiło uszkodzenie ciała, należy niezwłocznie udzielić pomocy i poinformować służby medyczne (lekarza, pielęgniarkę, pogotowie).
- Dyrektor lub Zespół wzywa opiekunów dziecka oraz informuje ich o podejrzeniu doznania przez dziecko przemocy. Jeśli podejrzenie krzywdzenia dziecka dotyczy innej osoby niż prawny opiekun, działania wobec osoby podejrzanej ustala się z prawnymi opiekunami dziecka.
- Zespół powinien sporządzić opis sytuacji dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, wychowawcami.

Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska domowego lub inną osobę niepowiązaną z CDK

- Zespół sporządza plan pomocy dziecku na podstawie uzyskanych informacji.**
 - W przypadku możliwości popełnienia przestępstwa Zespół poinformuje prawnych opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez Caritas podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (policja, prokuratura, sąd rodzinny lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego). Zespół współpracuje z właściwymi organami.**
 - Zabronione jest podejmowanie jakichkolwiek działań o charakterze odwetowym, w stosunku do osoby, która składa zawiadomienie, osoby pokrzywdzonej oraz sprawcy czynu zabronionego.**
-

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

- Osoba, która zauważyła, że jakiegokolwiek dziecko jest krzywdzone przez inne dziecko zobowiązana jest niezwłocznie zgłosić ten fakt wychowawcy dziecka.
- Jeżeli wystąpiło uszkodzenie ciała, należy niezwłocznie udzielić pomocy i poinformować służby medyczne (lekarza, pielęgniarkę, pogotowie).
- Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z dzieckiem i zgłasza ten fakt rodzicom/ prawnym opiekunom dziecka pokrzywdzonego, a jeśli sytuacja się powtarza bądź dochodzi do uszkodzenia ciała należy zgłosić to również Koordynatorowi POD.
- Wychowawca powiadamia również rodziców/ prawnych opiekunów dziecka stosującego przemoc i odnotowuje ten fakt w notatce służbowej.

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez inne dziecko

- Dziecko stosujące przemoc otrzymuje upomnienie, a w szczególnej drastycznej agresji lub powtarzających się aktach przemocy inną ustaloną formę kary (np. wydalenie z kolonii, placówki).
- W sytuacji popełnienia czynu karalnego przez małoletniego należy powiadomić Dyrektora lub Zespół, który zgłasza ten fakt do sądu rodzinnego lub na policję.
- Wszyscy pracownicy Caritas i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym osobom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych

Procedura „Niebieskie Karty”

- **Procedura „Niebieskie Karty” to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej i obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Dziecko w rodzinie, w której występuje przemoc, niezależnie od tego czy tej przemocy doznaje bezpośrednio, czy jest świadkiem, jest zawsze narażone na krzywdzenie.**
- **Osobą odpowiedzialną za wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” jest każda osoba do tego uprawniona z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z rozporządzenia wykonawczego. Do osób uprawnionych należą: przedstawiciel policji, pracownik socjalny, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracownik ochrony zdrowia oraz oświaty.**

SCHEMAT ODPOWIEDZIALNOŚCI

Zakres odpowiedzialności Dyrektora Caritas Diecezji Kieleckiej

- **Nadzór nad wdrożeniem Polityki Ochrony Dzieci w strukturze Caritas Diecezji Kieleckiej**
- **Powołanie osoby odpowiedzialnej (Koordynatora) oraz Zespołu ds. Prewencji i Interwencji. Koordynator wchodzi w skład Zespołu jako jego przewodniczący.**
- **Interwencje we współpracy z Koordynatorem i Zespołem w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, zgłaszanie do odpowiednich służb.**
- **Nadzór nad bezpiecznym przechowywaniem dokumentacji ze zdarzeń.**
- **Nadzór nad aktualizacją dokumentu Polityka Ochrony Dziecka w Caritas Diecezji Kieleckiej .**

SCHEMAT ODPOWIEDZIALNOŚCI

Zakres odpowiedzialności Koordynatora POD i Zespołu ds. Prewencji i Interwencji

- **Przygotowanie i wprowadzenie standardów ochrony małoletnich w Caritas Diecezji Kieleckiej.**
 - **Przygotowanie pracowników i wolontariuszy do stosowania standardów ochrony małoletnich.**
 - **Przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dzieciom i udzielanie im wsparcia.**
 - **Dokumentowanie wszelkiej działalności dotyczącej ochrony małoletnich oraz interwencji i pomocy.**
 - **Nadzór, monitoring i ewaluacja procedur wynikających z niniejszych standardów, prowadzenie i nadzór dokumentacji.**
-

SCHEMAT ODPOWIEDZIALNOŚCI

Odpowiedzialność w placówkach i w innych obszarach pracy z dziećmi

- W terenowych oddziałach odpowiedzialnym za wdrażanie, monitorowanie i nadzór nad realizacją niniejszych standardów jest dyrektor lub kierownik oddziału lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora CDK.
- W placówkach lub wyodrębnionych jednostkach CDK podejmujących działania wobec dzieci odpowiedzialnym za realizację standardów jest kierownik lub koordynator placówki lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora CDK.
- W przypadku programów i projektów (systematycznych i doraźnych) z udziałem dzieci odpowiedzialnym jest koordynator lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora CDK.
- Osoby odpowiedzialne w oddziałach, placówkach, programach, projektach ściśle współpracują z Koordynatorem i Zespołem ds. Prewencji i Interwencji.

MONITORING I DOSTĘPNOŚĆ STANDARDÓW

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

- ▶ **Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w CDK podlegają przeglądowi raz na dwa lata, w terminie ustalonym przez Dyrektora, zaś każdorazowo w sytuacji znaczącego faktu związanego z krzywdzeniem małoletniego oraz w razie nowelizacji aktów prawnych, szczególnie wskazanych we wstępie niniejszego dokumentu.**
- ▶ **Przegląd standardów ochrony małoletnich obowiązujących w CDK polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 21 i 22c „Ustawy Kamilka”.**

MONITORING I DOSTĘPNOŚĆ STANDARDÓW

Sposób udostępniania standardów ochrony małoletnich

- ▶ Opis polityki ochrony małoletnich jest dostępny na stronie internetowej Caritas Diecezji Kieleckiej – www.kielce.caritas.pl.
- ▶ Rodzice / opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej przy przyjęciu dziecka do danej placówki oraz w czasie spotkań z personelem placówki.
- ▶ Wskazane jest zaznajomienie się rodziców /opiekunów prawnych ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
- ▶ Na życzenie rodziców /opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej. Udostępnienie w tej formie jest możliwe raz w ciągu roku, dodatkowo w uzasadnionych przypadkach.
- ▶ Dla osób małoletnich przygotowana jest wersja standardów przystosowana do ich wieku i możliwości percepcji. Do konsultacji tej wersji standardów zostały zaproszone osoby małoletnie korzystające ze wsparcia placówek CDK. Dokument wywieszony będzie w miejscu przebywania osób małoletnich.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH w Caritas Diecezji Kieleckiej

1

CZYM SĄ STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH?

To zbiór zasad, których stosowanie gwarantuje, że będziesz się tu czuł dobrze i bezpiecznie. Dzięki nim poznamy jak postępować w różnych sytuacjach, aby chronić Twoje prawa i wspólnie tworzyć przyjazną atmosferę umożliwiającą akceptację i rozwój każdego dziecka.

2

CO OBEJMUJĄ STANDARDY?

- jakimi zasadami kierujemy się, by zatrudniać pracowników i wolontariuszy, którzy troszczą się o dobro dziecka
- jakie zasady zachować w relacjach z rówieśnikami i z dorosłymi
- jakie są procedury postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka i jakie są zasady wsparcia osób skrzywdzonych
- jak chronimy dane osobowe i wizerunek dziecka

3

ZASADY WŁAŚCIWYCH RELACJI Z RÓWIEŚNIKAMI:

- Unikaj wszelkich działań, które mogą spowodować krzywdę drugiej osoby
- Nie stosuj przemocy fizycznej i innych form agresji
- Pamiętaj, każdej osobie należy się szacunek i dobre imię
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji
- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób
- Nikogo nie wyśmiewaj, nie oczerniaj i nie obrażaj

4

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI W INTERNECIE:

- Szanuj innych w sieci – po drugiej stronie ekranu też jest człowiek,
- Nie udostępniaj prywatnych kontaktów innych osób bez ich zgody,
- Nie publikuj danych wrażliwych, powierzonych ci informacji, zdjęć i filmów ośmieszających innych
- Sprzeciwiaj się hejtowi i sam nie publikuj treści obrażających innych,
- Gdy zauważysz w sieci nienawiść, cyberprzemoc, pornografię i inne niebezpieczne treści – zgłoś dorosłym.

5

PAMIĘTAJ - MASZ PRAWO DO POMOCY!

GDY TOBIE LUB KOMUŚ INNEMU DZIEJE SIĘ KRZYWDA -
POPROŚ O POMOC RODZICA, WYCHOWAWCĘ
LUB INNĄ OSOBĘ DOROSŁĄ.
NIE BĄDŹ OBOJĘTNY!

6

W RAZIE POTRZEBY MOŻESZ SKORZYSTAĆ Z TELEFONU ZAUFANIA

- **800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka
- **800 12 02 26** – Policyjny Telefon Zaufania
- **41 366 48 47** – Centrum Interwencji Kryzysowej w Kielcach
- **41 344 52 82 w. 227** – Osoba odpowiedzialna w Caritas Kieleckiej

Standardy Ochrony Małoletnich dostępne w biurze Caritas: Kielce, Plac Najświętszej Maryi Panny 1

kielce@caritas.pl